

hunt kastner představuje samostatnou výstavu Sráče Sama (*1969), která bydlí a pracuje v České Bříze, kde rovněž provozuje galerii sam83, platformu pro volně vznikající kulturu. Sam, jejíž adoptované jméno se také vzpouzí všem konvencím, vytváří prostředí, ve kterých odhaluje různé aspekty sociální manipulace a přístupy k realitě, zatímco ignoruje očekávání, jak by se věci měly dělat. Její práce byla představena na samostatné výstavě v Galerii hlavního města Prahy v Colloredo-Mansfeldském paláci 2017-2018 (Rozdíl v otázce) a v roce 2021 byly společně s Denisou Bytelovou hostujícími kurátorkami v Galerii Kurzor, Centrum pro současné umění Praha. Výstava v hunt kastner prezentuje řadu prací v různých médiích, která se vztahují k tělu a úniku od kontroly nad vnějšími silami.

Tělo, které zachraňuje svůj stín

František Fekete & Tereza Stejskalová

Kresby a objekty Sráče Sama na této výstavě se dotýkají ženského těla, u něhož překáží i jeho stín, jak to autorka sama pojmenovala, když jsme u ní byli na návštěvě v České Bříze. Překáží nám však samotné tělo, nebo zjevná i internalizovaná očekávání, jakým způsobem bychom s naším tělem měli zacházet? Jak se chovají naše těla v prostoru, kde je nikdo nevidí? A existuje společenství, které žádá očekávání k tělům nemá?

Setkání s vizuálním uměním nebo s druhým prostřednictvím uměleckého díla jsou často tělesným a emočním zážitkem. Na výstavě se převážně setkáváme s těly ženskými, na pomezí figury a abstrakce, nechťejí se zařadit ani tam, ani tam, jsou deformována do různých tvarů, něco nám připomínají, ale nemůžeme si být nikdy úplně jistí, jestli nepředstavují úplně něco jiného. Jsou to těla, která se někým stávají, sama sebe vynalézají. Sam nám tu nechává prostor pro uvědomění si vlastních ran a citlivých míst. Jsou to ženská těla, která jsou moc divná, moc nebo málo hubená, moc nebo málo chlupatá, bradavky obludně velké nebo moc malé, tělo, které je předkloněné a zvrací cosi. Nakonec všechny jsme někdy byly předkloněné a zvracely cosi. Přijímat své tělo je chvályhodné a možná i revoluční, ale ne vždy pro všechny stejně možné. Tělesnost je traumatická a nemáme ji nikdy pod kontrolou, dělá si co chce, zatímco nám společnost říká, jak moc krásné nebo jak moc nechutné jsme, jak moc mladé či staré, zdravé či nemocné. Nikdy nejsme správné. Některá těla překáží vždycky nebo překáží natolik, že jsou pro ostatní úplně neviditelná. Třeba je toto pochopení lepší a pravdivější začátek vztahu s druhým, lepší zdroj pro vytváření komunit. Než oslava těla a co všechno zmůže, je tu spojenectví skrze jeho slabost a zranitelnost, skrze tělo jako překážku. Křehkost a zranitelnost, kterou vyzařují některé Samovy bytosti, jsou vlastnosti, které nám byly vždycky blízké, ale svět očekává, že je budeme skrývat. Někdy jsme jen divná monstra, kterým nezbyvá nic jiného než jejich vlastní stín. Ale to není konec ničeho, může to být teprve začátek. Být monstrem totiž znamená právě chápat svoje tělo mimo stereotypní očekávání. Není stín vlastně metafora představy o nás samých, která nám uniká? Tuto představu můžeme přetvořit v dílo a nasadit ji jako hojivou masku.

Vidíme ženská těla. Ale přesto i zde se nachází perspektiva maskulinity. Její absence je pouze skrytostí. Ženské tělo vždy už obsahuje něco mužského a naopak. Jaká je role mužského těla, kterému překáží tradiční maskulinita? Takové tělo poklekává stejně jako zvracející bytost z obrazu. Aby si maskulinita mohla najít cestu do světa, v němž potkáváme zranitelné, křehké a hrdé bytosti, musí se také proměnit. Vynalézt se na novém prahu feministické praxe života, kterou Sam Sráč jako jedna z mnohých spoluvytváří na mnoha úrovních nejen vizuální tvorby. Ve středu této praxe je určitý étos, který je přísný ohledně důležitosti svých principů, ale v jiných ohledech je nejvíce nízkoprahový a inkluzivní. V tomto prostoru společný oběd, procházka nebo rozhovor nabývá stejné hodnoty jako kresba a jedno od druhého nelze oddělit.

*Rádi bychom poděkovali Ministerstvu kultury České republiky a Magistrátu hl. města Prahy
za dlouhodobou podporu našeho programu.*